

EKSKLUZIVNO Ivan Zanjko, graditelj gudačkih glazbala, kc Gradi violine najljep

■ **Od jedne eksplozivne naprave bio sam ranjen na tri mjesta i izgubio sam lijevu šaku. To je za mene bila velika tragedija jer sam želio biti violinist**

Pisao: **DARJO RUŠEK**

Prošla koncertna sezona Zagrebačkog komornog orkestra započela je svečanim koncertom 30. listopada 2009. u muzeju Mimara kojim je obilježena tridesetogodišnjica rada hrvatskoga graditelja instrumenata prof. Ivana Zanjka, a glazbenici su svirali na Zanjkovim instrumentima. S Ivanom Zanjkom razgovarali smo o tome kako je sve počelo te kako je postao uspješan graditelj instrumenata.

U prvi razred krenuo sam 1941. godine u dobi od sedam godina.

Violina iz 1979. nastala povodom 30. obljetnice glazbalarstva

u Gornjem Mihaljevcu, kada su naš kraj okupirali Mađari, pa sam nastavu pratio na mađarskom.

Put do uspjeha

Za nas Međimurce to je bilo nezgodno, Mađarska gramatika je jako teška, ali moja učiteljica Magdalena bila mi je naklonjena tako da sam s voljom učio mađarski. Ta je učiteljica imala veliko povjerenje u moje oblikovanje drveta. Za jednu razrednu priredbu napravio sam na njezin poticaj tamburicu. Susjed mi je bio stolar, pa sam ja uz njegov nadzor i upute dubio tamburicu iz drveta. Žicu sam uzeo

od nekog njemačkog telefona. Učiteljica je bila presretna i po svim razredima je pričala kako sam ja s 10 godina napravio tamburicu koja svira, premda sam ja tumačio kako mi je susjed Milan u svemu tome puno pomogao. Kad je završio rat, naša omiljena učiteljica morala je otići u Mađarsku. Cijeli ju je razred u suzama pratio na željezničku stanicu u Macinec. Svatko joj je nešto darovao za rastanak.

Ranjen u ratu

Kako je rat utjecao na vas?

Kraj rata za mene je bio katastrofalan. Od jedne eksplozivne naprave bio sam ranjen na tri mjesta i izgubio sam lijevu šaku. To je za mene bila velika tragedija jer sam želio biti violinist. Uzor mi je bio susjed Stjepan Filipček koji je u Varaždinu išao u srednju glazbenu školu prije rata. Tada se u meni stvorila ideja, pa ako ne mogu svirati violinu, ipak ću nekako uz nju ostati. Glazba izvedena na violini ostaje u nama i dopire do najdubljeg dijela ljudske svijesti pa smatram da kad bi i najvećem zločincu puštali „Malu noćnu muziku“ da bi sigurno slušajući spustio suzu.

A kada ste se počeli baviti izradom instrumenata?

Moja učiteljica potakla me da idem u Učiteljsku školu koju sam završio prije svoje 18. godine. Kasnije sam završio pedagogiju, fiziku, kemiju i

biologiju na fakultetu u Zagrebu. No, violina mi nije dala mira pa sam počeo izrađivati minijature violine. Prva je bila dugačka 15 cm, druga 8 cm itd. Moja 3 cm dugačka violina završila je u rukama Johna Grčevića, čuvenog pjevača iz Pittsburga. Ljudevit Aramek,

Paulo Godini čestitajući rekao je kao predsjednik žirija: "Tvoja violina ima najbliži ton Amatijevoj."

prof. puhaćih glazbala koji je vodio KUD u Lasinji gdje sam radio, rekao je: "Ovo je krasno i lijepo, ali to je samo suvenir. Bi li ti htio graditi prave violine?". To je bila prekretnica u mom životu. Odveo me Ivanu Husu u Zagreb gdje sam bio kratko vrijeme, a kasnije sam učio u Austriji u Grazu oko pola godine kod Petra Märta. On me naučio i izradu gudača. Kod njega sam dobio novi pogled na violinu. Nisam se zadovoljio prosječnim zvukom violine. Htio sam vrhunski zvuk pa sam krenuo u Cremonu prije 15 godina. Gio Batta Morassi, Massimo Negroni, Luca Bettini i Marco Nuovi puno su me naučili. Imao sam apsolutni sluh, ali nakon moždanog udara na